

11. Ларченко М. Національна ідея як засіб гармонізації міжетнічних взаємин [Електронний ресурс] / М. Ларченко. – Режим доступу: [http://visnyk-ppsp.kpi.ua/uk/2010-1/10%20-%201\(5\)%20-%203.pdf](http://visnyk-ppsp.kpi.ua/uk/2010-1/10%20-%201(5)%20-%203.pdf).

12. Панченко В. Статусні ігри / В. Панченко. – Український тиждень. – 2014. – №19 (339) 8–15 травня. – С. 16–17.

13. Україна та проект “Русского мира”: аналіт. доп. / С. І. Здіорук, В. М. Яблонський, В. В. Токман [та ін.]; за ред. В. М. Яблонського, С. І. Здіорука. – К.: НІСД, 2014. – 80 с.

14. Що об'єднує та роз'єднує українців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/sho-obednuje-ta-rozednuje-ukrainciv.htm>

References

1. Baranovskij A. Mnogoukladnost' ili ukrainizacija: kakoe budushhee u Donbassa? [Elektronnyj resurs]: statija. – Elektoron. dan. (1 fajl). – 21.08.2014. – Rezhym dostupu: <http://delo.ua/ukraine/mnogoukladnost-ili-ukrainizacija-kakoe-budushchee-u-donbassa-245089/> © delo.ua. – Nazva z ekrana.

2. Butkevych B. Pavlo Gudimov: “My ne mozheмо vpidibnjuvatysja Rosii” / B. Butkevych. – Ukrai'ns'kyj tyzhden'. – 2014. – №12 (332) 21–27 березня. – С. 18–19.

3. Vasylenko V. Kompromisna postupka chy zamah na konstytucijnyj lad / V. Vasylenko. – Ukrai'ns'kyj tyzhden'. – 2014. – №19 (339) 8–15 travnja. – С. 22–25.

4. Vyshnjak O. Movna situacija ta status mov v Ukrai'ni: dynamika, problemy, perspektivy (sociologichnyj analiz) / O. Vyshnjak. – К.: Instytut sociologii' NAN Ukrai'ny, 2009. – 176 s.

5. Voropajeva T. Formuvannja spil'noi' identychnosti gromadjan Ukrai'ny v konteksti informacijnoi' bezpeky / T. Voropajeva // Kul'turologichna dumka: shhoričnyk naukovykh prac'. – К.: Instytut kul'turologii' Nacional'noi' akademii' mystectv Ukrai'ny, 2011. – №3. – С. 58–66.

6. Grabov's'kyj S. Ukrai'na – ne Afryka? “Bili negry” u poshukah samykh sebe / S. Grabov's'kyj. – Nizhyn: Vydavec' PP Lysenko M. M., 2012. – 217 s.

7. Kyrychenko I. Rosijs'komovna spil'nota: ukrai'nizacija najavna chy ujavna? [Elektronnyj resurs] / I. Kyrychenko. – Rezhym dostupu: http://gazeta.dt.ua/socium/rosijskomovna-spilnota-ukrayinizacija-nayavna-chi-uyavna-_html

8. Kramar O. Mif pro rosijs'komovni regiony / O. Kramar. – Ukrai'ns'kyj tyzhden'. – 2014. – №19 (339) 8–15 travnja. – С. 26–29.

9. Kurguzov A. O. Mova jak zasib sociokul'turnoi' samoidentyfikacii' osobystosti: dyf. ... kand. filos. nauk: spec. 09.00.03 “Social'na filosofija ta filosofija istorii” / A. O. Kurguzov. – Zaporizhzhja, 2004. – 16 s.

10. Losjev I. Ukrai'nizacija: zhahalka chy kategorychnyj imperatyv? / I. Losjev // Ukrai'ns'kyj tyzhden'. – 2014. – №19 (339) 8–15 travnja. – С. 30–32.

11. Larchenko M. Nacional'na ideja jak zasib garmonizacii' mizhetnichnykh vzajemny [Elektronnyj resurs] / M. Larchenko. – Rezhym dostupu: [http://visnyk-ppsp.kpi.ua/uk/2010-1/10%20-%201\(5\)%20-%203.pdf](http://visnyk-ppsp.kpi.ua/uk/2010-1/10%20-%201(5)%20-%203.pdf).

12. Panchenko V. Statusni igry / V. Panchenko. – Ukrai'ns'kyj tyzhden'. – 2014. – №19 (339) 8–15 travnja. – С. 16–17.

13. Ukrai'na ta projekt “Russkogo myra”: analit. dop. / С. І. Здіорук, В. М. Яблонський, В. В. Токман [та ін.]; за ред. В. М. Яблонського, С. І. Здіорука. – К.: НІСД, 2014. – 80 с.

14. Shho ob'jednuje ta roz'jednuje ukrai'nciv [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/sho-obednuje-ta-rozednuje-ukrainciv.htm>

Krasnoseletskij D. P., PhD in history, associate professor Khmelnytsky humanitarian and pedagogical academy (Ukraine, Khmelnytsky), GOLDEN_24@ukr.net

The phenomenon of ukrainization the habitants of Donbas as factor of national consolidation the Ukrainian society

In the article the question of genesis, modern state and prospects of realization of ukrainization is reflected between the habitants of Donbas. This region is the dominant of political and economic life of all Ukrainian state. Double authentication in him of citizens is not possible, as the Russian has displays of fight for hegemony. Ukrainization of habitants of Donbas is able to resist to Russianeization and influence on rolling up of these processes. For this purpose state power must use the row of measures that assist national interests of Ukraine. The citizens of Ukraine must feel self-esteem to itself and states. All of it is the basis of research elements. The scientific article is built with the use of methods of design, induction and deduction, conflict-discursive analysis sources of that are in a dialectical method.

In the conditions of ukrainization perceptibly influences on the processes of consolidation in our society, and also serves as a tool to forming of terms of national informative safety that extremely is a necessity for objective development our of our

state. Aspiration of habitants of Donbas to become familiar with ukrainization is able to promote her to swift development in other regions of Ukraine.

Keywords: ukrainization, language question, Ukrainian language, culture, identity, Donbas, Ukraine.

Красноселецкий Д. П., кандидат исторических наук, доцент кафедры общественных дисциплин, Хмельницкая гуманитарно-педагогическая академия (Украина, Хмельницкий), GOLDEN_24@ukr.net

Феномен украинизации жителей Донбасса как фактор национальной консолидации украинского общества

Отражен вопрос генезиса, современного состояния и перспектив проведения украинизации среди жителей Донбасса. Этот регион является доминантой политической и экономической жизни всего Украинского государства. Двойная идентификация в нем граждан не возможна, поскольку русская имеет проявления борьбы за гегемонию. Украинизация жителей Донбасса способна противостоять русификации и повлиять на свертывание этих процессов. Для этого государственная власть должна употребить ряд мероприятий, которые способствуют национальным интересам Украины. Граждане Украины должны почувствовать самоуважение к себе и государству. Все это лежит в основе элементов исследования. Научная статья построена с использованием методов моделирования, индукции и дедукции, конфликтно-дискурсивного анализа, истоки которого находятся в диалектическом методе.

Констатировано, что украинизация оцутимо влияет на процессы консолидации в нашем обществе, а также служит инструментарием формирования условий национальной информационной безопасности, которая является крайне необходимой для объективного развития нашего государства. Стремление жителей Донбасса приобщиться к украинизации способно способствовать ее стремительному развитию в других регионах Украины.

Ключевые слова: украинизация, языковой вопрос, украинский язык, культура, идентичность, Донбасс, Украина.

* * *

УДК 316.647.5(470.51)

Asgarova Z.

PhD, Ass. Prof., Department of Social Sciences, Azerbaijan University of Architecture and Construction, (Azerbaijan,Baku), zaminacahan2012@gmail.com

THE IDEOLOGY OF AZERBAIJANISM IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

The article studies Azerbaijanism, a notion characterizing Azerbaijan's national ideology in the context of globalization. It presents Azerbaijanism as the ideational basis of Azerbaijan's integration to the world community. Here the national state ideology in Azerbaijan is analyzed as a system of values relying on the Constitutional bases, shaping individuals' citizenship, patriotism, loyalty and civil responsibility, serving Azerbaijan's independence, its development as a legal and democratic state and the maintenance of its national security. Thus, one can conclude that the idea of Azerbaijanism is an ideology evolved against the bellicose nationalism and chauvinism, along with protecting the independence of Azerbaijan and providing the democratic development. The idea of Azerbaijanism stems not from nationalism, but from the value of citizenship. This idea is aimed at shaping a system of values laying foundations for the unification of the multinational Azerbaijani people and its democratic development. The idea of Azerbaijanism uniting the multinational Azerbaijani people promotes the maintenance of independence, democratic development and formation of a legal, social state. National leader HeydarAliyev said in his speech at the Parliament of Azerbaijan on 15 June 1993, “Irrespective of his/her nationality, religion, political identity, every citizen in the territory of Azerbaijan should enjoy an identical right. If we succeed its actual realization, we can provide the unification of all the peoples, all the nations in the Republic of Azerbaijan”.

Keywords: Azerbaijanism, civil society, national ideology, rights and freedoms, active citizenship.

(стаття друкується мовою оригіналу)

The term *Azerbaijanism* is a relatively new term in social sciences. Nevertheless, in recent years scholars and researchers, public figures and writers have devoted a number of valuable articles, monographs and textbooks to the topic and interpreted the bases, essence and conceptual aspects of Azerbaijanism. Academician RamizMehdiyev notes that “Azerbaijanism has emerged as the verbalization of the idea of really uniting all the ethnic groups and nationalities in the country on the bases of the national

interests and values, as an idea of combating the spirits of chauvinism and separatism widely spread especially in the years of 1992-1993” (Mehdiyev R. 2003).

Thus, one can conclude that the idea of Azerbaijanism is an ideology evolved against the bellicose nationalism and chauvinism, along with protecting the independence of Azerbaijan and providing the democratic development. The idea of Azerbaijanism stems not from nationalism, but from the value of citizenship. This idea is aimed at shaping a system of values laying foundations for the unification of the multinational Azerbaijani people and its democratic development.

The idea of Azerbaijanism uniting the multinational Azerbaijani people promotes the maintenance of independence, democratic development and formation of a legal, social state. National leader HeydarAliyev said in his speech at the Parliament of Azerbaijan on 15 June 1993, “Irrespective of his/her nationality, religion, political identity, every citizen in the territory of Azerbaijan should enjoy an identical right. If we succeed its actual realization, we can provide the unification of all the peoples, all the nations in the Republic of Azerbaijan”. In this way the great leader declared the bases of the idea of Azerbaijanism reflecting the position of the power in Azerbaijan.

However, Azerbaijanism is not confined only to the solidarity of the people in the territory of Azerbaijan. This ideology unites the people who wish Azerbaijan’s independence and want its re-enforcement, along with negating the bellicose nationalism. Professor NizamaddinShamsizadeh notes that “Azerbaijanism is not a geographical notion, it is rather a political notion”. The ideology of Azerbaijanism aims at the maintenance of the national unity and national relations, at the explanation, approval and development of the position of the nation and its state.

Thus, Azerbaijanism is a system of values reflecting the primary signs of our national-spiritual existence, the people’s identity and integrating its national mind. Language, territory, citizenship, customs and traditions and ideological unity encompassing these values make the ideology of Azerbaijanism boundless. Alongside with our compatriots living beyond the boundaries of Azerbaijan, anyone desiring the independence, unity and development of Azerbaijan as a legal democratic state, irrespective of his/her nationality bears the ideology of Azerbaijanism.

It is methodologically challenging to analyze the notion *Azerbaijanism*[7], to realize its essence, to characterize its elements, which is natural. For, it is hard to identify the exact framework of most categories and concepts in social sciences. The French philosopher, the founder of neo-Thomism, J.Maritain pointed out, “The trouble of modern history is its generalizing the main concepts”.

The Moslem theoreticians admit that [5] in Islam the main concepts are interpreted differently, but presented as general philosophy. The main goal of social sciences is to generate a systematic knowledge about the social reality. The Austrian sociologist A.Schutz indicates in his theory, “There is no uniform approach to a concept in social sciences, the main in these researches is going towards the objectivity when acting from scientific logics”. That is why, although there is no uniform approach in elucidating the nature of Azerbaijanism, one can try to define its elements grounding the scientific logics.

In any case, although there are different approaches to the term *Azerbaijanism* from political, sociological, even etymological points of view, its main philosophy is steady. Azerbaijanism integrates *citizenship*, *patriotism*, *loyalty* as well as the citizen’s responsibility before society and state.

As a national state ideology Azerbaijanism is a system of values relying on the Constitutional bases, shaping individuals’ citizenship, patriotism, loyalty and civil responsibility, serving Azerbaijan’s independence, its development as a legal and democratic state and the maintenance of its national security.

One should note on the correlation of the ideologies of Azerbaijanism and constitutionalism that the ideology of Azerbaijanism pursues concrete goals along with having a wide radius. This ideology promotes the development of a free civil society and strong statehood in Azerbaijan. In Azerbaijan, the formation of the ideology of Azerbaijanism in the people’s thoughts, and the guidance of their activities by these ideological values also lay foundations for the stability of the bases of constitutional structure. On the other side, the existence of this ideology allows the outside appraisal of the social unity generated in Azerbaijan.

Although a relatively new ideology, Azerbaijanism comprises the elements of constitutionalism which has long played a part in the formation of a legal state and democratic regime, unites the free nations, has been sufficiently analyzed in the legal science. The key elements of constitutionalism includes the following: a democratic and legal regime, the rule of law, the division of powers, constitutional supervision, local self-government and others. It is natural that the understanding of the ideology of constitutionalism in the power structure, in the institutions of civil society is associated with the sustainable development of constitutional relations. A very laconic and comprehensive definition of constitutionalism was expressed by the Hungarian professor A.Shayo, “Constitutionalism is a process of restricting power in the name of social stability”.

There is a great resemblance in the goals of Azerbaijanism and constitutionalism. For their ideological functions both of them create the system of equal fair relations and values between the individual and state, as well as serve the effective organization of management in a democratic and legal state. The resemblance between Azerbaijanism and constitutionalism can be expressed by the following statement: the ideology of Azerbaijanism serves to strengthen the legal and democratic Azerbaijani state, to raise the independent Azerbaijan to the rank of civilized states.

Every nation advances towards development. This development is based on uniform principles. It is true that peoples have different ways of development from the civilization perspective. For instance, the customs and traditions of Eastern civilization differ from the values of Western civilization [4]. However, people are bearers of universal values. Everyone wishes that his/her society guarantees legal equity, justice of power, free market economy, freedom of speech and consciousness, non-exposure to violence, personal integrity, justice and so on.

These values have been generalized in international standards of human rights. To guarantee them, a democratic regime and legal statehood are required.

Although in a certain historical period and situation even in Europe there were critics of democracy, people who observed the negative complications of this regime of government. For example, in one of his post-war speeches Winston Churchill pointed out, "Democracy is the worst form of government, except for all those other forms that have been tried from time to time".

Time proved that a democratic regime and legal state are a path of development leading to the increase of peoples' welfare, and the idea of global constitutionalism is a path of development leading to a fair society. That is why, the values of the ideologies of constitutionalism and Azerbaijanism are given preference in the process of building a state in Azerbaijan.

In modern times some development indicators of globalization have an impact on national identity. In the globalized world sometimes the feeling of patriotism is replaced rather by the feelings of citizenship, loyalty and tolerance. And in some cases industrialization, democratization, expansion of the circle of information exchange and other globalization processes cause conflicts influencing the ethno-national identity. Some analyzers, who take this into consideration, emphasize the contradiction between globalization and national ideology, and characterize them as a system of antagonistic values.

And therefore to achieve the harmony between national ideology and universal values, and to join the process of globalization with one's own national spiritual heritage are of great significance for every nation. The idea of Azerbaijanism meets these challenges and comprises universal values along with the protection of national identity.

Any society becomes vulnerable in the face of general competition when it is not part of the world economic space. And the economic failure, in its turn, makes the solution to the social problems impossible, causes social tension, and finally, complicates the realization of human rights. In the present-day world countries cannot provide a complete guarantee for the economic development, maintenance of national security and legal regime without international participation. From this point of view, states see the solution to their domestic problems in international cooperation, giving more preference to globalization processes.

From this point of view, Azerbaijanism constitutes the ideational basis of Azerbaijan's integration to the world community. Through this idea we introduce ourselves to the world, advocate it as an ideology comprising progressive global values (tolerance, ethnic diversity). As President IlhamAliyev repeatedly noted in his speech, one of the priorities of Azerbaijan today is integration to the world community on condition that our customs and traditions are guaranteed. Azerbaijan's finding itself in this integration, also its maintenance of its national identity are of exceptional importance: "For centuries the Azerbaijani people has longed for independence. In different periods we lived within the administration of different states. However, we didn't lose our national characteristics. At what expense? At the expense of the facts that we have managed to maintain our mother tongue, our culture; our literature has developed, national traditions have been preserved. These are the key issues preconditioning each people's national identification".

The idea of Azerbaijanism [3] considers the maintenance of universal values under the conditions of globalization significant and sees the integration to the European space, where these values are established, as our country's path to national modernization. The history of the developed European countries indicates that despite any political, economic cataclysms, replacement of one power by another, changes in state structure, the path to independence and democratic development in these countries is steadfast and unshakeable. The idea of Azerbaijanism also considers globalization as a natural development process of the modern world, having in mind the protection of human rights as a universal value, guarantee of international security in the single European zone, at the same time the principle of territorial integrity of the countries and other important values.

Citizenship is one of the main elements of Azerbaijanism. Citizenship has several meanings in the Azerbaijani language. For example, in accordance with Article 1 of the *Law on the Citizenship of the Republic of Azerbaijan* dated 30 September 1998 the right of citizenship is understood as a norm defining the legal status of an individual in the country. According to Article 52 of the Constitution of the Republic of Azerbaijan [1], 'a person belonging to the Republic of Azerbaijan, having a political and legal bond with it and also having reciprocal rights and obligations is a citizen of the Republic of Azerbaijan'. Citizenship is the person's psychological status reflecting his attitude to socio-political relations, along with his legal status. Ideologically, the individual's attitude to society and his position in this attitude are of special interest. Thus, citizenship is understood as an individual's attitude to socio-political relations generated in the country by realizing his rights and obligations in the context of Azerbaijanism.

The conceptual analysis of the notion *citizenship* is a methodologically complicated issue. Since, it is hard to define the framework of categories less studied in social sciences. These categories are analyzed from different aspects and represented in relatively different ways in the context of social relations. At the present stage of Azerbaijan's development, citizenship is a factor constituting the basis for appraising the human mind, and the motivation of his behavior in society, and reflecting their political interests. Although the notion *citizenship* is theoretically less analyzed, its practical side is easily observed during the individual's participation in socio-political processes. For example, participation in election process being not obligatory, every individual has a stance as a citizen in accordance with his/her activity in this political process.

The poor development of the phenomenon of citizenship in society is socio-politically dangerous. Every citizen participates in state building. This can be realized through his/her active and passive voting right. The voting right is not a citizen's legal obligation. Every individual can enjoy his/her voting right. While using his voting right the individual should demonstrate his stance of a citizen. He should take an active part in elections not remaining indifferent to socio-political processes. The strength of the state, the stability of statehood, the correlation between the individual and the state, and finally the social welfare of the individuals depend on this stance of a citizen.

Acting from the citizenship stance, every individual should be reared up in the spirit of patriotism. Pedagogically, it is considered that political culture, legal culture, the culture of patriotism and inter-ethnic relations are a significant quality pertinent to every citizen of the state. That is why, the development of the young generation in the spirit of patriotism is important from security perspective. Patriotism means loving one's Motherland, defending it.

УДК 329.055.2(52)(045)

Іванець Т. М.

аспірантка кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики,
Маріупольський державний університет
(Україна, Маріуполь), tatiainaivanets@mail.ru

ПАРТІЯ РЕСТАВРАЦІЇ ЯПОНІЇ ЯК ПРОДУКТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯПОНСЬКОЇ ПАРТІЙНОЇ СИСТЕМИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ІДЕОЛОГІЧНА ПЛАТФОРМА

References

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası – B., 1998. – 11 s.
2. Azərbaycan Milli Ensiklopediyası. – B.: Azərbaycan Milli Ensiklopediyası Elmi Mərkəzi, 2007. – 883s.
3. Azərbaycan Respublikasının milli siyasəti: problemlər, perspektivlər. – B.: “Azərbaycan” nəşriyyatı, 1994. – 94s.
4. Сәфəров N. Azərbaycanşünaslığın əsasları. – B.: Pedaqogika, 2005. – 256s.
5. Dünya dinləri: ensiklopedik məlumat kitabı. B.: Azərbaycan Milli Ensiklopediyası, 2003. – 548s.
6. Mehdiyev R. 21-ci əsrdə milli dövlətçilik. – B.: Yeni Nəşrlər Evi, 2003. – 248s.
7. Rzayev R. Dövlət quruculuğunda azərbaycançılıq ideologiyasının rolu. – 16.11.2013. – modern.az/articles.

Аскерова З., кандидат наук, доцент кафедри соціальних наук, Азербайджанський університет архітектури та будівництва (Азербайджан, Баку), zaminacahan2012@gmail.com

Идеология азербайджанства в условиях глобализации

Термін азербайджанства є відносно новим і введений в обіг в соціальних науках порівняно недавно. Тим не менш, в останні роки вчені та дослідники, громадські діячі з цього питання створили ряд цінних статей, монографій і підручників, де розглянуті питання основ, сутності та концептуальні аспекти проблеми. Суть ідеї азербайджанства полягає в тому, що це ідеологія, спрямована на захист незалежності Азербайджану, її демократичного розвитку, боротьбу з агресивним націоналізмом і шовінізмом. В основі ідеї азербайджанства лежить не націоналізм, а усвідомлення цінності громадянської належності до суспільства, в якому ти живеш. Мета цієї ідеї – єднання народу, формування цінностей за поєднанням багатонаціонального і демократичного розвитку державної системи.

Ідея азербайджанства, що об'єднує азербайджанський народ, сприяє підтримці незалежності, демократичному розвитку та формуванню правової, соціальної держави. Загальнонаціональний лідер Гейдар Алієв у своєму виступі сказав у парламенті Азербайджану 15 червня 1993: “незалежно від йогої національності, релігії, політичної ідентичності, кожен громадянин на території Азербайджану повинен користуватися ідентичними правами. Якщо нам вдасться практично реалізувати, то ми зможемо забезпечити єднання всіх народів, всіх націй в Азербайджанській Республіці”.

Ключові слова: Азербайджанство, громадянське суспільство, національна ідеологія, права і свободи, активна громадянська позиція.

Аскерова З., кандидат наук, доцент кафедры социальных наук, Азербайджанский университет архитектуры и строительства, (Баку, Азербайджан), zaminacahan2012@gmail.com

Идеология азербайджанства в условиях глобализации

Термин азербайджанства является относительно новым и введен в оборот в социальных науках сравнительно недавно. Тем не менее, в последние годы ученые и исследователи, общественные деятели по этому вопросу создали ряд ценных статей, монографий и учебников, где рассмотрены вопросы основ, сущности и концептуальных аспектов проблемы. Суть идеи азербайджанства состоит в том, что это идеология, направленная на защиту независимости Азербайджана, ее демократического развития, борьбу с агрессивным национализмом и шовинизмом. В основе идеи азербайджанства лежит не национализм, а осознание ценности гражданской принадлежности к обществу, в котором ты живешь. Цель этой идеи – единение народа, формирование ценностей по сочетанию многонационального и демократического развития государственной системы. Идея азербайджанства, объединяющая азербайджанский народ, способствует поддержанию независимости, демократическому развитию и формированию правового, социального государства. Общественный лидер Гейдар Алиев в своем выступлении сказал в парламенте Азербайджана 15 июня 1993 года: “независимо от его /ее национальности, религии, политической идентичности, каждый гражданин на территории Азербайджана должен пользоваться идентичными правами. Если нам удастся это практически реализовать, то мы сможем обеспечить единение всех народов, всех наций в Азербайджанской Республике”.

Ключевые слова: Азербайджанство, гражданское общество, национальная идеология, права и свободы, активная гражданская позиция.

* * *

Виникнення Партії Реставрації Японії стало закономірним результатом трансформації партійної системи Японії, яка розпочалась у кінці ХХ століття. Партія була створена у 2012 році на базі регіональної Партії Реставрації Осака губернатором Осака Т. Хасимото. За результатами виборів до Палати Представників 2012 року вона стає третьою політичною силою в японському парламенті. Партія Реставрації Японії стала феноменом в японському політичному житті, тому дослідження її діяльності є актуальною темою. В статті використувалися такі методи як аналіз, синтез, системний підхід. Ми розглянули основні історичні етапи створення цієї партії, концептуальні засади та ідеологічну платформу, проаналізували передвиборчу програму, з якою Партія Реставрації Японії змогла досягти успіху на виборах.

Ключові слова: партійна система Японії, Партія Реставрації Японії, Палата Представників, Палата Радників, вибори, правий популізм.

Кінець ХХ століття став переломним для партійної системи Японії, яка залишалася практично незмінною впродовж другої половини століття. У 2000–х роках чітко окреслюються дві великі партії, які визначають політичне життя Японії: правляча Ліберально–демократична партія (далі – ЛДПЯ) та опозиційна Демократична партія (ДПЯ). Прихід до влади останньої на виборах до Палати Представників у 2009 році змусив наукові кола активно заговорити про можливість формування двопартійної системи в Японії. Однак, 2012 рік приніс нові сюрпризи. За результатами виборів до тієї ж Палати Представників, по–перше, владу повернула собі ЛДПЯ, що, враховуючи прорахунки демократів за період перебування при владі, не дивно, по–друге, раптово другою за чисельністю опозиційною силою, яка за кількістю місць у нижній палаті парламенту майже наздогнала ДПЯ – 57 та 54 депутатські мандати, стала нещодавно створена, в минулому регіональна, партія, що дотримувалася позицій правого популізму – Партія Реставрації Японії[7].

Ця партія, хоч і проіснувала недовго (у червні 2014 року відбувся розкол між її лідерами та вона розпалася на два блоки), стала феноменом у політичному житті Японії та першим прецедентом, коли партія, що не являлася масовою, не мала довгої історії та не спиралася на державний ресурс, змогла так швидко отримати вплив у парламенті.

Партійна система Японії на сучасному етапі входить у фазу активних трансформацій – і це викликає зацікавленість у представників як вітчизняних, так і закордонних наукових шкіл. Процеси, пов'язані з політичною системою Японії, діяльністю і функціонуванням японських партій, та зміни у цій сфері на межі тисячоліть розглядають такі автори як О.Добринська, П.Калмичек, Є.Молодякова, Х.Мураками, І.Цветова, О.Сенаторов, Д.Стрельцов, П.Павленко. Треба зауважити, що у більшості праць увага приділяється партіям, які вже мають політичну історію, а Партія Реставрації являється новим гравцем на політичній арені Японії. Дослідники Д. Стрельцова Х. Муракамі торкалися питань, пов'язаних з її діяльністю, однак, лише в контексті загального аналізу партійної